

477

TAULA

de lletres valencianes

Testes bíbliques

Ricard Boix

SUMARI: Mistral i la Música, **EDUARD LÓPEZ CHAVARRI**.—Cartell de falles.—El bibliòfil Eduard Toda, **ERNEST M. FERRANDO**.—Contes per a infants, **J. REIG**.—La lliçó d'Ivan Mestrovic, **ALMELA I VIVES**.—Kodak barceloní, **E. DURAN I TORTAJADA**.—L'epistolari de Joan Maragall, **A. PIZCUETA**.—Sobretaula.—Literatura fallera, **EL VELLUTER**.—Pregària d'amor en el cap-vespre, **A. SENDIN GALIANA**.—Notes.—Bibliografia.

Número 29

PREU: 25 cèntims

TAULA

DE LLETRES VALENCIANES
REVISTA LITERÀRIA MENSUAL

DIRECCIÓ:

Guillem de Castro, 35

ADMINISTRACIÓ:

Ciril Amorós, 39

VALENCIA

Director: A. PIZCUETA

Administrador: GODOFRED HERNANDEZ

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ ANUAL

Ordinària (Un exemplar
cada mes.. 3 PTES.
Profectora (Dos exem-
plars. 5 “

Esta classe és feta per tal de que
puguen enviar un número de propagan-
da a un Círcul, Biblioteca o amic. Pen-
sen que a València casi tot està per
fer i és obra de molts la que ens havem
proposat.

AVISOS IMPORTANTS

Cada autor respon en ab-
solut del treball que signa.

Els originals no es tornen.

COL·LECCIÓ «L'ESTEL»

O B R E S P U B L I C A D E S

L'espill a trossos, per ALMELA I VIVES

Blasco Ibàñez i València, J. JUST GIMENO

Vocabulari Valencià-Castellà, JOAN DE RESA

Proses de Viatge, E. LÓPEZ CHAVARRI

Ícar o la Impotència, per A. PERUCHO

ACABA DE SORTIR

Contes per a infants (De la imaginació nòrdica).

Versió de l'anglès, per JOAQUIM REIG

EN PREPARACIÓ:

La Poesia Valenciana en 1930

Evocacions valencianes, M. Duràn de València

Mistral i Llorente, TEODOR LLORENTE

TAULA

DE LLETRES VALENCIANES

VOLUM III

FEBRER 1930

NÚMERO 29

Mistral i la Música

EL gran poeta Mistral, per l'època en que va existir, i per la vida que feu, va tindre comentadors musicals molt estranys. Dirieu que la gran veritat de poesia, l'ambient «de la terra» màximament viscut i expressat per el poeta en la seua vida i en les seues obres, no va trobar adequada expressió en els compositors.

Era del cas que aixís fora. L'ambient musical, pels anys de 1859, estava en França ben centralitzat a París. I allí dominaven moltes tendències, gairebé totes estrangeres: en gran manera els italianismes de l'òpera; després una mescla de parisisme, de melodia italiana i de tècnica germànica; això era lo més avançat.

Cal dir que el conreu de la música de la terra estava molt tímidament comprés, i encara menys practicat. Per altra banda París estava llavors molt lluny del Mig-dia, i tota la llum de la Provença no calfava l'ambient de París com anys després.

La revelació literària de Mistral s'anticipà de molt temps a la revelació de la música meridional.

* * *

No obstant, els compositors havien de cercar la inspiració i la llum en les terres lluminoses, perquè, poc a poc, la poesia en llengua d'oc s'obria pas. I també les lletres. Eren temps de lluita, i musicalment, com he dit abans, es cercaven camins nous. Per això el poema de Mistral derramava també llum meridiana sobre les possibilitats musicals franceses d'aleshores.

No solament Gounod volgué estudiar les belles cançons i toques de Provença; també un altre deixeble seu de gran vàlua: Jordi Bizet ho va fer i d'una manera magistral en «L'Arlesienne», musicant l'hermós quadre de Daudet, aquest meridional d'ocres.

Doncs bé, Gounod va quedar reduït per l'argument de *Mireille* i ell, home parisenc per excel·lència va estudiar l'ambient musical del Mig-dia, i el va posar lo millor possible en la seua partició.

Però el públic llavors no volia saber de música popular. L'abonat i el diletante d'òpera eren uns formidables convencionalistes, que xiulaven enfurits quan no sortien hero's i deus, i grans cabdills a escena, i quan no cantaven aries convencionals.

Huí no podem figurar nos lo que representava un òpera de caient popular i feta sobre melodies del poble. No comprenim les lluites terribles que significava la representació d'un «Freyschutz» de Wéber, d'una *Mireille* de Gounod, d'una «Jolie Fille de Pert» de Bizet; encara menys d'un «Sansó i Dalila» de Saint-Saëns, o d'un «Tannhauser» de Wagner.

Bizet, pensant, potser, en les possibilitats d'emplear ambient popular en la seua música, li escrivia a Gounod en 1863 que era llàstima no permetiren les lleis l'assassinat d'alguns músics.

A lo qual li replicava Gounod, que potser ja estava pensant en *Mireille*: Les lleis ho permeten i les lleis divines *ho manen*. D'ací vint anys Wagner, Berlioz i Schumann hauràn fet moltes víctimes. De molt ilustres són ja caigudes baix dels cops de Beethoven. Heus ací un gran assassí. Procurem estar en el camp dels assassins»...

Mistral, amb els seus amors camperols (malgrat els seus estudis universitaris i la seua carrera d'advocat) va escriure són gran poema *Mireio* fet per a temptar més d'un

compositor. I Gounod fon el primer que va veure un llibre ple d'ambient provençal, que segueix molt de prop l'acció del poema.

Cert, Gounod no té en *Mireille* tot el caient de la terra, encara que hi presente belles pàgines, la música del qual està inspirada en motius del país de *Mireio*. Però Gounod ha fet música «a la provençal»; no ha fet «música provençal». Això sí, n'hi ha en la òpera que porta el nom de l'heroïna (i que té cinc actes), sentiment, elegància, inspiració i trossos ben teixits com un cor amb el ball provençal la «farandole», una cançó «del Magali», un cor de segadors, el quadre fantàstic del Rhone, el famós cant de Mireia...

* * *

Més a prop nostre tenim un compositor de la terra que ha posat la seua inspiració en pro de Mistral. Ens referim al mestre Felip Pedrell.

Era l'any 1898. En el Mig-dia de França, Mistral, amb la seua forta voluntat i forta poesia, marcava una bella renaixensa de l'hort de Provença. Ja no era la llengua popular cosa de gent inculta i grollera; ja tenia honors de llenguatge poètic... Llavors varen celebrar se els famosos Jocs Florals de Montpeller; allí es varen reunir poetes i artistes de Provença, de Catalunya, Mallorca i València; Catalunya presentava el major nucli. Per a honorar aquelles solemnitats la música no podia ser oblidada. I heus aquí que surten dos obres catalanes per a l'acte: Una es la *Cançó llatina*, a gran orquesta i cors, texte català d'un poeta vibrant: Albert Quintana; i l'altra la *Marcha triomphale dediee à Frederic Mistral*, a gran orquesta i banda, per a eixecutar-la en aquelles festes.

Posteriorment són molts els compositors que han pres per motius de llur inspiració les poesies de Mistral.

I sempre han tingut bona collita de emocions líriques.

EDUARD L. CHAVARRI.

Cartell de Falles 1930

NO entrem en detalls sobre l'adjudicació del premi d'enguany. No ens ha plagut, senzillament. Ni ha plagut a gran majoria d'artistes. I encara fem l'honor al seu autor de pensar que ell mateix reconeix l'obra inferior en comparació amb altres seues.

Lo que ens interessa es fer constar l'èxit de Antoni Vercher. S'ha proposat el seu cartell—i a estes hores ja està acordat—per a un premi extraordinari de la mateixa cantitat que l'ordinari.

En aquestes circumstàncies el seu èxit és prou expressiu.

Aquesta justícia a *foriori* se deu, segurament a Josep Mateu, jurat enguany també, que com té consciència de la seua responsabilitat artística ha fet valdre en lo possible la seua opinió.

El cartell de Vercher no es pot reproduir en un gravat com el que inserim ací, perquè està dibuixat amb tons pàl·lids que no se presten a la fotografia ordinària.

Es un cartell inspiradíssim en el que ha sorprés, de modo original, eixe instant tan josefí de l'amanèixer amb la sorpresa dels ninots pels carrers. El motiu, d'un caient romàntic del millor gust, està aconsegint amb gran cura, amb un dibuix treballat, laboriós, que dona una impressió de cosa senzilla i fàcil.

Creem que en aquest cartell Antoni Vercher s'ha retrobat feliçment.

El bibliòfil D. Eduard Toda

ASSEGURARIEM que tots els llibreters de vell d'arreu d'Europa, i també molts de fora d'Europa, coneixen el seu nom. Els valencians no cal dir; crec que va ésser un de valencià el que certa nit, en hora ja avançada, va trucar a la porta del seu castell d'Escornalbou, portant-li tot un sac de rars incunables polsosos...

No fa gaire temps, quan s'ocupava en la seua bibliografia espanyola a Itàlia, actualment en curs de publicació, l'haviem vist penetrar, sempre amb il·lússió, en les coves d'aquets drapaires de la cultura. El llibreter, en veure'l entrar, abandonava per un moment aquell aspecte enigmàtic, atrabiliari, *hoffmannià*, que encara perdura en els individus d'aquest ram de botiguers, i li sortia a l'encontre molt solícit i obligat: D. Eduard!—Tot seguit el nostre car bibliòfil començava a remenar llibres i més ilibres, aviat el *bouquiniste* li presentava algún volum *vient de paraître*, però *vient de paraître* no pas de l'impremta sinó d'algún recó de qualsevol vetusta caleixera de qualsevol ciutat espanyola o italiana on tots els rellotges s'han aturat. D. Eduard el fullejava amb molta calma—com a bon *connaissanceur*—i no trigava gaire a exterioritzar un judici tallant i definitiu:

El llibre adquirit desapareixia en les seues butxaques—que per recomanació expressa al sastre poden admetre volums «in quarto»—i si en ell s'hi veia algún foradet, alguna nafra feta per algún corc implacable, allà al seu gabinet de biblioterapia, a Escornalbou—pastetes, cola, trocets de paper antic, trocets de paper del Japó, essència d'espi-gol, fissores, etc.—el mateix D. Eduard en persona, amb un zel que hauria despertat més d'un somriure filisteu, procedia a la cirugia restauradora i tot seguit el llibre anava a omplir un buit insignificant en les prestatgeries de la nombrosa biblioteca particular.

Descrit així el nostre bibliòfil semblarà que les seues aficions—aquestes aficions bibliogràfiques vorejadores del món llunàtic i de la mania—hauràn influït de certa manera en la seua persona. Hom l'imaginarà d'exterior apagat i pàl·lid, que la pols li coloreix el cos i l'ànima, i que les arnes viuen còmodament entre els plecs de la roba que vesteix. Però res d'això en D. Eduard Toda; en ell el *gentleman* s'avantposa a l'erudit col·leccionista. Els seus anys de vida consular a la Xina, a l'Egipte, a Helsingfors, a Cerdanya, a París, la seua permanència a Londres, són els que li han format el seu caràcter obert de *weltburger*, la seua prestància exterior tanmateix acollidora. Aquest cercador infatigable, avui ja septuagenari, fluïxes les cames, corvada l'esquena, serva una joventut perdurable en la llum blava de la seua mirada, a la qual acompanya un somriure fàcil. Hom pensa si és això resultat d'un passat de vida intensa i ben aprofitada. En la corva de la seua esquena, junt amb una amable erudició, porta un cabdal inexaurible d'anècdotes en les que sempre hi ha un regust de sal, de pebre, de fina ironia.

Durant les llargues estades en països exòtics l'acompanyà sempre una viva curiositat que equilibradament es repartia entre el desig de viure i el desig de saber. Així, doncs, s'endinsà en els ambients de les ciutats extrem-orientals i nordafricanes en que va viure, emprengué intrèpides excursions a través del desert, cercà l'aventura pintoresca, i al mateix temps les seues observacions i experiències estimularen una constant producció literària. En els seus llibres de viatges trobem sovint el *film* en colors que suposa una vida de diplomàtic al segle XIX en terres de Xina o d'Egipte.

Un cop cansat de la vida activa, quan sembla que el món de la seua època comença a esvaïr-se, el nostre cavaller encara té un bell gest romàntic: torna a la seua terra nadiua, adquireix el castell-monestir de Sant Miquel d'Escornalbou, el fa habitable i s'hi estableix confortablement amb tot un riquíssim bagatge de llibres i d'objectes artístics.

Sant Miquel d'Escornalbou es troba situat en un pic de discreta altura a les muntanyes de la serra d'Argentera (prop de Reno); des de les seues amples i nombroses finestres s'obira un panorama de dolça calma mediterrània, al fons del qual, destacant sobre la faixa blava de la mar, brilla la pedra dorada de la romana Tarragona.—Però el gest del senyor Toda és encara de més amplitut i significació: Posseïdor de volums nombro-

sos i rars així com de tota mena de curiositats artístiques, te disposades copioses habitacions per als amics a persones significades que desitjen consultar la seua biblioteca. Eru-dits, literats, artistes, polítics, personalitats eclesiàstiques, visiten en totes les èpoques de l'any la formosa residència que els permet estudiar unes hores, uns dies, en una atmòs-fera pura, perfumada de pins, voltats d'un panorama esplèndid i optimista.

L'admirable biblioteca, però, va fragmentant-se. La generositat del seu propietari la destina a les entitats culturals de Catalunya i així 9.000 volums de materia legislativa han passat al Col legi d'advocats de Barcelona, 15.000 de història militar, bibliografia, literatura, biogràfics, revistes, etc., a l'Institut d'Estudis Catalans, 8.000 volums de litera-tura estrangera sobre Espanya al flamant Arxiu històric municipal de Barcelona, 10.000 sobre història religiosa, missions benedictines d'Àustràlia, i sobre jansenisme, a la biblio-teca del Monestir de Montserrat, 3.000 de literatura vària al Centre de Lectura de Reus. Resten encara a Escornalbou 25.000 volums, dels quals 4.000 corresponen a bibliografia espanyola, a Itàlia i el reste són de matèria vària (història, viatjes, llibres de consulta, et-cètera).

Anteriorment ja el dadivós bibliògraf s'havia després de notables col·leccions de llibres. A la Xina deixà uns 10.000 volums a la biblioteca misional espanyola del Hunan septentrional; a la Biblioteca Balaguer de Vilanova en regalà 15.000. Afegexis els nom-brosos objectes artístics donats a aquest Museu i a l'Arqueològic de Madrid per a fer-se càrrec de la munificència d'aquest pròcer català. Com a nota curiosa no deixarem de dir que més d'una vegada al Sr. Toda es trobà en alguna llibreria de vell algùn dels volums donats, portant encara el seu ex-libris (?).

Quan l'antic consol va instal·lar-se al castell-monestir les seues aficions evolucio-naren. Tant el seu lloc de residència (antic cenobi de recolets) com la proximitat d'altres monestirs, entre ells els famosos de Poblet i de Santes Creus despertaren-li un fervorós interès per la cultura monàstica catalana. I des d'aleshores la seua activitat literària i eru-dita es decantà cap a aquest terreny, escrivint nombroses obres que indiquem en nota apart.

Amb aquests treballs el Sr. Toda ha alternat els de la seua Bibliografia espanyola a Itàlia, la formació de la qual l'estimulà Menéndez Pelayo i que com havem dit es publi-ca actualment. L'edició, de tiratge limitat, apareix amb paper excel·lent, cantell dorat, relligat sever, etc. La materia va disposada per ordre alfabètic d'autors; una nota biblio-gràfica, concisa i suficient, acompanya a cada llibre precedida de la reproducció del text de la portada; sovint es reproduïxen també els gravats, la qual cosa dona molta més vi-sualitat a l'obra i la valoritza artísticament.

Heu's aquí, doncs, un d'aquets pròcers catalans que amb tanta fervor nodreixen i intensifiquen la vida cultural del país, contribuint a l'enrobustiment d'una consciència co-lectiva. Per a València desitjariem homes tan generosos.

ERNEST MARTÍNEZ FERRANDO.

Obres de D. Eduard Toda: Guía de España y Portugal (Barcelona).—La noche de todos los santos.—A través del Egipto (Madrid).—Historia de la China (Madrid).—Son Notein en Tebas (Madrid).—Sesostris (Madrid).—La muerte en el antiguo Egipto (Ma-drid).—Bibliografía española de Cerdeña (Madrid).—El Asia oriental (Madrid).—Historia de Egipto (Traducció).—Los Judíos (Traducció).—Derecho consular en España.—Annam and its minor currency (Shanghai).—Poblet (Reus. 1870).—Poblet (Barcelona 1884. Edi-ció en català).—Un poble català a Itàlia. L'Alguer (Barcelona).—Recorts catalan de Sar-denya.—Poesia catalana a Sardenya.—Enterro d'un aventurer anglès a Poblet.—Estudis pobletans.—Història d'Escornalbou.—Salou.—Los convents de Reus (1930).—Bibliogra-fia espanyola d'Itàlia. (Totes aquestes darreres obres aparegudes a Barcelona).

Contes per a infants

FER autocrítica és cosa difícil, per què el llegidor pot creure que te al seu davant un egolatra, i un egolatra vol dir, essencialment, un home mancat de tota capacitat per al diàleg. I és clar, els que estimem el diàleg com una exquisida mostra de civilitat, no voldriem ni semblar tan sols acreeadors a aquell dicteri. És per això que no faré cap judici sobre els Contes que vertits per mi de l'anglès va a publicar la nostra col·lecció «L'estel». Explicaré en canvi les raons que m'han induït a traduir aquestes petites joies de l'imaginació nòrdica.

La nostra tragèdia pairal, a l'interrompre el cultiu de la llengua valenciana va deixar-nos sense molt distintes manifestacions literàries i els nostres nens quedaren orfens de narracions i contes. Els infants no obstant, son la cantera d'on ixiràn els hòmens de demà, i el poble que no cuida les intel·ligències incipients, que no desvetlla i educa la voluntat i el coratge dels seus menuts, que al propi temps amb exemples de hérois més o menys reals no desenrotlla l'esperit lleial i cavalleresc, produïx uns hòmens que saben ben poc de la tolerància, del jugar net, de la varonia, i en fi de totes les virtuts que son la flor i l'escuma d'una rassa.

Als infants hi ha que donar aquelles lectures que més convinguen a la seua imaginació, i per a contribuir a que durant l'hivern al costat de la llar o en l'estiu en mig d'un bosc de pins mirant de lluny el mar siga possible entretenir a alguns menuts, amb la recitació d'un conte escandinau o danès o anglès ressonant en la nostra amada llengua, és per lo que he traduït els «Contes per a Infants».

El poeta Josep Carner ha remarcat com és de rica la imaginació d'un nen, contant el joc silencios a que es dedicava el seu infant de tres anys i mesos que després d'una setmana de fragorós espectacle ferroviari imitant tot sol un tren va arribar a l'extrem contrari. «En anar jo—diu Carner—a la cambra de joguines, no sentia una mosca. I, certament, hi era ell, i hi era la nena (6 anys, però és el nen que imposa els jocs; la nena a la seua edat, ja no més juga per condencendència: l'únic joc que li interessa és jugar a la nena gran.) He obert la porta i m'els he trobat asseguts, cara a cara, cada un en la seua cadira. Tenien els braços languidament estirats; la cara una mica ensopida, pero sobre tot seriosa. No deien absolutament res, ni es movien absolutament gens.

—Que esteu fent?—els he dit.

El petit s'ha meravellat que jo demanés una cosa tan obvia i m'ha respost.—Juguem a anar en tren». Bella anècdota que haguera agradat a Maria Montessori tan preocupada per cuidar, desvetllar i exaltar d'ua manera natural la intel·ligència i l'amaginació dels infants.

Per què he acudit als pobles nòrdics en busca de les narracions i dels contes? Ja ho dic en el pròleg. Aquells pobles senten una bella preocupació per els seus infants. «Squares» i parcs, joguines i llibres son construïts moltes vegades pensant solament en el menut que ha de fruir-los. Sols recordaré açí altra vegada el llibre de Kipling, «Just so Stories» en el que conta per quina raó el lleopard te aquelles taques en la pell, per què el camell te gepa, com el gat, el gos i el cavall es feren amics de l'home, sense oblidar les «Aventures of Tommy» de Wells, dibuixat com el llibre de Kipling, pel propi autor amb una gran dosis d'humor anglès.

Respetuos amb la gramàtica, no tinc temperament de gramàtic. Però sempre he cregut que la solidaritat ha de florir més que en part alguna en les normes ortogràfiques. Per això he volgut sols que amb que un infant recordara demà orgullós i satisfet haver llegit un conte nòrdic en llengua valenciana cuidada i literaria, em donaria per pagat.

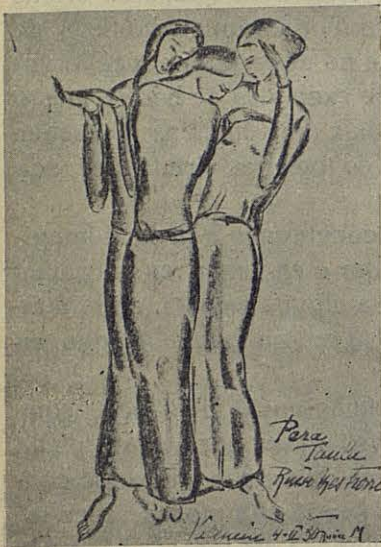
JOAQUIM REIG.

La lliçó d'Ivan Mestrovic

RUZA Mestrovic, la esposa de l'arquitecte i escultor jugoeslau, ha estat a la ciutat de València. La Sala Abad ha aixoplugat una exposició d'obres d'ella i del marit organitzada per «El Mercantil Valenciano». I el nostre ambient ha vibrat una mica per la virtualitat d'aquestes obres insòlites.

No cal ara fer un anàlisi de les obres d'Ivan Mestrovic, el creador, ni de Ruza Mestrovic, reflexe simpàtic de l'espós. Seria prou recollir una lliçó d'Ivan Mestrovic: lliçó que no afecta a les directrius artístiques, sinó a un dels dalers del seu esperit.

Ivan Mestrovic és jugoeslau. Quan era infant, la seua pàtria es trobava sota el jou d'Austria-Hongria. I una de les seues primeres obres fon una cossa, treballada amb tota amor, per a un mutilat en guerra contra els imperials.

Després anà a Viena, la capital de l'imperi dominador. I allà es va consolidar encara el seu sentiment patriòtic. Vint-i-dos anys tenia quan va concebre l'idea del Temple de Kossovo Polie, del Plà de les Merles.

A Kossovo Polie es va donar el 15 de juny de 1389 una batalla en la qual el soldà Murad I va enfonsar l'imperi serbi medieval. Fon una d'aquelles batalles que deixen una senyal perduradora en l'història d'un poble, que feu nàixer tot un cicle de llegendes on no manca un heròi, que fon Lazar, i un traïdor, que fon el seu gendre Vick Brancovic. Ivan Mestrovic, doncs, volia amb el seu temple altificar la raça vençuda tot pensant en el futur esplendorós. Era un edifici colossal. Barc en forma de creu. Quatre cúpules octogonals, una d'elles—la central—més gran que la de Sant Pere de Roma. Damunt la porta principal, una gran torre composada de cinc rengleres superposades d'estàtues, símbols dels cinc segles d'esclavatge. I damunt de la torre, una antorxa que cremaria perennalment per a que el fum s'enlairara com l'oració del poble. A l'entrada, columnes sostingudes per lleons. Després, un passadís vorejat de cariàtides, record de les dones jugoeslaves que tant han patit. Al fons, una esfínx... Com es veu, es tracta d'una obra gegantina, d'una gran ofrena a la pàtria.

—S'ha realitzat?—havem preguntat a Ruza Mestrovic.

I Ruza Mestrovic ha contestat irònicament:

—Oh, no! El nostre país és pobre. I els pocs diners que té els dedica a l'eixèrcit...

Però Ivan Mestrovic no està penedit del seu projecte. La seua generositat i el seu entusiasme arriben fins a prescindir de l'amor propi d'artista. Comprén, a més, que no es puga ser profeta a la pròpia terra.

I aquesta és la lliçó: una lliçó difícil d'aprendre quan els artistes, en una adaptació pràctica de la fórmula de l'art per l'art, es desenten de les més pures inquietuds ciutadanes, sense produir l'obra en vista de la qual demanen repós i serenitat...

ALMELA I VIVES

PROSES INGENUES

“Kodak” barceloní

AIGUA I LLUM.—La finida Exposició Internacional ha assolit el màxim èxit en l'espectacle d'eixos dos elements fonamentals com són l'aigua i la llum. En un certamen admirable on s'exposen les més atrevides teories i les més avençades realitza-

cions, triomfa una còpia—pobra, com totes les còpies—de la naturalesa. ¿Haveu vist els salts superbs del Niàgara o la nostra «cúa de cavall» del riu «Piedra» amb totes les irrisacions polícromes—or, vermell, rosa, viola—del sol ponent? No haveu vist, puix, res de nou, ni que derrote la bellesa de lo ja vist al natural en l'artifici avantguardista dels salts d'aigua i els jocs de llums d'aquesta Exposició magnífica.

EL MILACRE.—¡Glòria a Boigas, l'home que en aquests temps del wiski i el cinematògraf—alcohol i obscuritat—ha realitzat el milacre de que la gent quede bocabada, extàtica, sorpresa, davant l'innocent espectacle de l'aigua i de la llum!

«RÉCLAME» I «STAND».—Un amic, passejant pels meravellosos jardins de Montjuic, ens diu: el major negoci de l'Exposició l'han fet els fabricants d'espardenyas.

Potser—li hem contestat nosaltres—són els industrials que amb major art o encert han exposat el seu producte. Potser són els industrials que han aconseguit perfeccionar la seua industria fins l'extrem de competir avantatjosament amb els productes similars estrangers.

Res d'això—afegix el nostre amic.—Els fabricants d'espardenyas ni han avançat gran cosa en ordre industrial ni han exposat res que a ningú interesse. Però homes pràctics i coneixedors de la psicologia de la multitud, convençuts de que en la moderna vida comercial l'anunci i la propaganda són els mitjans més eficaços per a provocar una supervenda, han preferit la «réclame» al «stand». Llançaren als quatre vents la notícia de la necessitat de calçar espardenyas per a poder recórrer l'Exposició sense perill al call ni al cansament, i l'èxit, afavorit pel «vox pòpuli», ha segut senzillament formidable. En l'equipatge de tot espanyol disposat a viatjar cap a Barcelona ha figurat de Maig ençà, al menys, un parell d'espardenyas.

Ni l'Exposició, amb tot i ésser gran—parlem, clar està, en sentit de dimensió; artísticament, històricament i industrialment parlant és d'una immensitat incalculable—és tan gran com València, ni el seu paviment, net, terraplé o asfàltic ofén a la sabata de xarol. Però és el cas que molts que pugen al Garbí amb sabates, han calçat espardenyas per a recórrer l'Exposició de Barcelona.

Ben calculats, s'han venut cinc milions de parell d'espardenyas amb motiu del certamen internacional de la capital de Catalunya. Cap altra manufactura exposada als «stands» ha aconseguit un èxit de venda tan gran.

A l'èxit de l'aigua i de la llum podem associar, en plà immediat, l'èxit de l'espardenya catalana en l'Exposició Internacional de Barcelona.

FEMINISME —Obra admirable la de l'Acció Femenina de Barcelona. El seu «stand» és un recull sorprenent de l'activitat femenina espanyola. Activitat femenina en el més ample sentit de la paraula: des de la labor casolana, pulcra i acabada, passant per les institucions de caràcter social, cultural i benèfic, fins el llibre, la revista i el periòdic on es llancen als vents de la publicitat els pensaments femenins tan interessants per als que com nosaltres estimem eixe feminisme amb femeneïtat que segons Concepció Arenal eleva a la dona a la més preuada dignitat social; eixe admirable feminisme amb femeneïtat que fa escriure a Elena Arcediano el seu bell cant a la maternitat: «Mentre sigam mares serem sobiranes en el món; que per a passar per la existència entre rialles i vanitats i egoïsmes i frevolitats sense aconseguir la glòria augusta de la maternitat, no val la pena haver naixcut amb entramenes de dona»; eixe feminisme amb femeneïtat que aconsegueix desenrotllar una tasca tan formidable com la que porta a cap l'Acció Femenina de Barcelona, admirada per tants conceptes i per tants conceptes digna d'imitació i de lloa.

R. I. P.—Heus ací per què nosaltres associem l'espectacle d'una sala plena de «stands» a la visió melancòlica d'un cementeri. Realment els «stands» tenen quelcom de panteons i les inscripcions comercials de les raons socials semblen els rètols dels cognoms familiars que els distingixen. En algunes instal·lacions hi han fins rellotges que perpetúen sens dubte «l'hora fatal».

Al Palau de l'Art Textil, entre tants i tants panteons formidables—monumental el de «La Espanya Industrial»—la industria sedera valenciana ocupa unes petites vitrines de 60 centímetres en quadre, penjades a la paret, vitrines pobres, mesquines, la visió de gasteria de les quals dona tristor. Entre tants panteons d'industrials rics—rics d'esperit al

menys—la indústria sedera valenciana està soterrada en humils ninxols de la classe mitja. I açò dona una pena tan forta que trenca el cor!

ENRIC DURÁN I TORTAJADA.

Barcelona Gener-1930.

L'epistolari de Joan Maragall

EL primer volum de l'epistolari de Maragall conté exclusivament les lletres adreçades per el poeta al seu amic Antoni Roura. Si les excitacions de Maragall per a que Roura abandonara Filipines, a on exercia de Registrador, hagueren sortit efecte, aquest mig de comunicació s'hauria trencat i no ens haurien pervingut les cartes breus i íntimes que omplin el volum.

Resseguint l'epistolari que s'inicia l'any 1886 i que s'interromp per la mort de Roura en 1909, assistim a gran part de la vida de Maragall, a través d'una correspondència desproveïda de caràcter literari. En el seu pròleg, Carles Soldevila, parla d'aquestes cartes com de documents personals. En escriure-les, Maragall no es pensava ni molt ni gens, que un dia pogueren ésser recollides i publicades. Eren per tant lletres enviades a l'amic, amb la despreocupació natural del que entaula una conversa que no ha d'escollar ningú sobre tota classe de temes, des dels més íntims i delicats als més banals. Això fa que no tinguen ni mica d'afectació i per el contrari que ens comuniquen la sensació desconcertant que produïx la natura humana observada en tots els seus estats d'esperit. Maragall no s'està de reaccionar violentament, d'utilitzar paraules fortes, de riure's de les coses serioses i, com és lògic, de donar al seu pensament una expressió poètica. Però aquests moments no abunden massa en la seua correspondència a Roura: en general és l'home o l'amic el que parla.

Sense aquestes lletres la visió de Maragall és incompleta i tarada de literatura. Després de llegir-les hem refet la seua imatge, que ha guanyat en trets i en realitat. «El meu don Joan de Maragall», de Dijoan, i els altres escrits referents al poeta, el presenten conseqüent amb el tó que emana la seua poesia. Però el mateix Maragall s'encarrega amb aquestes cartes d'apropar-se a nosaltres, d'esvair la boira que l'allunyava en una visió falaguera i irreal, per a manifestar-se més humà i tan propens a la nostra admiració.

En aquestes cartes Maragall dona a Roura notícies dels amics i de les seues activitats, però sobretot les notícies que abunden són les que es referixen al propi Maragall. Hi descriu les seues tasques d'advocat, els concerts o les sessions de música que escolta, els moviments del carrer, que li fan escriure paraules que expressen una invencible repugnància i rarament, molt rarament, quelcom relacionat amb la seua obra de poeta. El seu primer llibre de poesies és enviat a Roura amb una lletra de quatre paraules.

Les lletres a diversos amics que s'anuncien per al segon volum, estaràn lliures segurament d'aquestes concessions als petits detalls, als esplais irònics i a la vida familiar. Seràn en la seua majoria producte de les relacions literàries de Maragall. En aquest sentit potser tinguen més interès que la correspondència a Roura. Però el valor d'aquesta és immens des del punt de vista de la verdadera coneixença de Maragall.

A. PIZCUETA.

EL *Círculo de Bellas Artes* està passant moments de crisi. Hi ha una junta nova, seccions que comencen a actuar encertadament, elements joves que s'adeleren per presentar interessants iniciatives... Però hi ha també lo de sempre: manca de diners. Fins en la Festa de Reis s'ha topat amb aquest inconvenient i si no fora per l'entusiasta prestació personal dels socis s'haguera anat molt mal. I és llàstima que no's donen compte les gents de que, com va dir Barreira, el dibuixant de les cares boniques, «Para una fiesta así, todos tienen el deber de dar su óvulo».

◆
Hi ha qui sap que Thous Llorens escriu i parla. Però el mestre nacional F. Candel Jerez sols sap que de 6 a 8 de la vesprada fa números i exten matrícules en l'Escola de Puericultura d'on és auxiliar de Secretaria. Per això aquest mestre va tindre tal sorpresa al oir-lo parlar fa uns dumenges, en la Càtedra ambulat de Puericultura que a l'apagar-se els aplaudiments quedà entusiasmat i el va *honorar* amb aquesta manifestació sincera:

—«Ha estado Vd. muy bueno... ¡Qué sorpresa! De donde menos se piensa...»

◆
També en «Lo Rat-Penat» sembla que se belluguen. Hi ha reunions, iniciatives, projectes... Un amic ens ha dit, que fa poc, en una mateixa Junta s'acordava la celebració de l'homenatge a Mistral i el centenari de Buil.

◆
Dels diaris:

«El cuiner del vapor «Mistral» anclat en S. Sebastià ha denunciat que en el moment de de l'explosió que va averiar greument el vaixell, no estaven a bordo ni el Capità ni el primer oficial».

Hem llegit notícies, referències i comentaris a l'assumpte del «Mistral» en tots els diaris. Estavem interessats. Però un dia varem parlar amb Mateu i, com sempre, ens va fraure de dubtes amb aquell gest seu de estar en el secret:

—Això és propaganda del Centenari...

◆
Abad (Pintor Sorolla, 20), i Josep Sabina parlen, o millor dit, criden, d'art. Hi ha un moment en que sembla que Abad té la raó. Crida més fort:

—¡Què van a ser moderns eixos rollos! ¡Quan jo era xicotet dibuixava millor!

Però Sabina no's pot confondre i el deté iradament:

—¡¡Això de que tú has segut xicotet serà lo que serà!!

◆
Esteve Victòria, quan era director d'«El Cuento Valencià» (perquè ho ha sigut, eh!) anava fent propaganda. Li oirem aquest diàleg amb un home d'aspecte agrari i opulent a qui segurament estava intentant sotscriure:

—Crega—día Esteve—que serà interessant.

—¿Sí?

—El primer número és de Morales S. Martín.

—¡Ja!

—I es titula «L'hort de les cinc taronjes». (Silenci en l'interlocutor). Què li sembla?

—¡Poca collita!...

◆
Durant la avantdarrera exposició celebrada en «Bellas Artes». Entra un senyor, de certa edat, molt seriós, que ningú coneix. Els tertulians d'allí, entrant, a ma esquerra, el veuen mirar un quadre, atre, atre; pegar la volta a la sala cada vegada més capficat. Al final se para front a aquell llenç del soterrar en l'horta i girant-se als de la tertulia es lleva el sombrero i exclama, amb veu de circumstàncies:

—«Senyors: els acompanye en el sentiment...»

◆
Entre els cartells del concurs per a S. Josep hi havia un amb un rellonge que marcava les 12, tot voltat de flames. No tingué sort. Un bon xicot d'aquells que no volen censurar, dia entre uns amics que havien posat fets una llàstima al cartell i a l'autor:

—Pues... no està mal del tot. No més li falta un poquet...

—Per a que siguen les 12 i 5—va interrompir... Lluch amb aquella veuota...

Literatura fallera

EL mes que ve tindrem el gust de celebrar la festa de Sant Josep, que en la nostra ciutat oferix un caràcter tot particular gràcies a la festa de les falles.

Auem a parlar de les falles? No; en aquesta revista no es parla més que de literatura i subsidiàriament d'art. I les falles no són art, encara que dissortadament algunes persones s'empenyen en fer-les artístiques. La gràcia de les falles està precisament en la seua ingenuïtat, en la seua agredolça imperfecció. Quan s'assemblen als monuments...

Dibuix de Zapater per al sainet d'Escalante «La falla de Sant Josep».
(Clixé de «València Atracció».)

quasi preferim els de «Mariano» Benlliure!

Parlarem, per tant, d'allò que s'anomena literatura fallera.

En primer lloc, dels llibrets. El llibret — segons diuen els xiquets que el venen— porta la «relació i explicació de tot lo que conté la falla». I això ho oblidem molts. A més, un llibret ha de tindre intenció, ha de mantindre's al nivell popular. Això no vol dir que s'haixca d'emplear l'ortografia castellana.

Es una cosa que convé que ho tinguen molt en compte les entitats d'alguna responsabilitat que concedixen premis a llibrets.

Una altra mena de literatura fallera és la que integra les publicacions que donen principalment gravats de les falles i un itinerari per a seguir-les. Aquestes revistes— llevat d'alguna que constituïa admirable excepció—estàn fetes per uns senyors que volen guanyar unes pessetes que a vegades arriben a uns quants mils. Aquests senyors paguen als que els proporcionen el paper, als impressors, als gravadors, a tots... menys als escriptors!

Finalment, hi ha altra classe de literatura: la que fomentaven els concursos de proses i versos oberts els darrers anys per l'Ajuntament. I diem «fomentaven» per què sembla que enguany no es repetiran semblants concursos. Han influït en això els esdeveniments polítics. cal lamentar-se per què no abunden en València les ocasions de guanyar unes pessetes, unes poques pessetes, fent literatura, encara que siga de peu forçat.

EL VELLUTER.

Pregària d'amor en el cap-vespre

¿Tot es pau i dolor!... ¡Santa quietut:
serenitat immensa de la vesprà que mòr!...

¡La tèrra canta gratitut
i en l'horta riu com si tinguera còr!...

¡La vega està dormida!...

Pareix que'n ella se parà la Vida
en éxtasis de ditja i de fervor,
en l'hora del crepúscul, grandiosa i solitària,
quan hasta el Cèl aputga la solemne pregària
de tot lo que's Amor.

Es plegària; la veu de la campana
que una oració demana
a tots aquells que creuen els camins...

Es pregària, la sèrra que adivina
la majestat de Deu, i a Deu inclina
les copes rumoroses dels seus pins .

¡Pregària es eixe sol que se desfulla
en el rosser grandios de la montanya!...

¡L'aigua rojenca que triunfal murmulla
per l'ampla sequia en la verdosa estranya;
l'espilll dorat de fòc de l'atardir;
el riu que serpenteja;

el àrbre gran que'l caminal ombreja;
la copla que se pert com un sospir!...

¡Pregària son les flors i el seu perfum:

el color i la llum,
el Cèl majestuós com un dossell,
i el pòble vell,

qu'entre un nimbe de torres i de fum
esclata en arrogància de clavell!

¡Tot canta pau i amor!

¡La tèrra està sumida

en éxtasis de fé i el seu candor,

li canta amorosida

la seua gratitut al Creador!

I en la pregària santa que li diuen les còses,
entre murmulls de brisa i desfullar ae ròses,
fins l'ànima nostra en mística locura,
al sentiment arranca la pregària més pura.

La pregària sentida que s'escapa del còr
en l'àngustia del res:

¡Senyor, qu'eres carícia i eres flor,
que fas día la nit i pedra l'òr:

Senyor que'n Tú està tot, lo que no es res:

arrancàmos de l'ànima el Dolor,

Tú que feres la Vida i el Amor!

ALFRED SANDIN GALIANA.

NOTES

Comité d'homenatge a Mistral

Per iniciativa de «Lo Rat Penat», s'ha constituït en València un Comité d'homenatge a Frederic Mistral, del qual formen part diverses personalitats i al que s'ha adherit el Circul de Belles Arts.

«El Cuento Valencià»

Seria una llàstima que «El Cuento valencià» haguera mort només naixer. En el número passat ens ferem eco de la seua aparició i dels propòsits de que estava animat el seu director. En aquest número, a la distància d'un mes, ja hem d'apuntar les inquietuts d'una desaparició prematura. A qué es deu aquesta falta de perseverància?

Les raons econòmiques sempre són decisives en les publicacions valencianes i en totes les manifestacions de cultura que s'intenten. ¿Es que «El cuento» exposat en els quioscs, pregonat pels carrers, alentat pels diaris, no ha trobat en definitiva el suficient número de llegidors? Les notícies nostres eren precisament falagueres en aquest punt: ens havien dit que es consumien més d'un parell de milers d'exemplars i per això considerayem garantida la seua publicació. Si aquestes dades no son fantasies optimistes, creem que «El Cuento Valencià» té resolt el problema econòmic i que és un error desistir de la seua continuació.

Quatre quaderns ha tret a llum «El Cuento». Els quatre autors Morales Sanmartín, Lluís de Val, Bonet Alcantarilla i Blasco Ibàñez son massa coneguts per aque faça falta parlar d'ells. Tots anaven il·lustrats amb dibuixos de Vercher, Antón i García Carrilero. El dedicat a Blasco portava ademés de les ilustracions interiors, una portada de Renau.

Unicament hauriem volgut fer una observació als amics directors d'«El Cuento Valencià». Una observació que encara que no es torne a publicar, sempre és convenient tindre present. Es referix a la diversitat ortogràfica dels escriptors en la nostra llengua. Si persistim tots en escriure segons una ortografia particular, no haurem conseguit altra cosa que desorientar al públic, dificultar enormement l'aprenentatge del valencià i, encara que siga violent dir-ho... fer riure. Haureu vist res més còmic que l'ortografia del senyor Morales Sanmartín? Es una ortografia dels primers temps de la renaixença, amb signes desterrats completament. No obstant el respecte a la seua ortografia era qüestió de gabinet. El senyor Morales Sanmartín haguera permés abans que li tallaren la barba que no que hagueren acurtat una de les seues.

L'us d'una ortografia comú es una ventaja per al públic i àdhuc per als impresors. Comprenen la tortura d'un caixista que ara compose un text amb un criteri, que després, compose altre text amb un criteri diferent i així successivament? A la llarga no sabrà què paraules son correctes, què signes son propis, quina puntuació és perfecta i els escrits valencians sortiran descurats, gairebé inintel·ligibles.

Cada vegada ens sentim més partidaris de la unitat ortogràfica. En benefici dels escriptors, del públic, dels caixistes i sobretot de la nostra llengua.

Exposició Porcar

Joan Baptista Porcar, el pintor castellonenc, ha fet recentment una exposició de les seues obres a «La Pinacoteca», de Barcelona. El crític Carles Capdevila ha escrit:

«Aquest notable pintor castellonenc, aïsiu de les nostres sales d'exposicions, exhibeix una interessant col·lecció de pintures, figures i paisatges que posen en evidència el seu temperament de pintor.

Com en totes les seves exposicions anteriors, les obres que integren el catàleg de l'actual poden destriar-se en dos grups: les composicions amb figures, en les quals l'autor explota la seva erudició de museu segons una fórmula fàcil i els paisatges treballats sota la pressió de preocupacions més complexes i elevades. Això fa que l'interès pictòric es decanti sense vacil·lar per aquest segon grup, molt més personal sobretot en aquesta sèrie que l'autor ha pintat amb visibles desigs d'independitzar-se. La visió afranquida de suggestions pertorbadores, s'ha enrobustit; la paleta hi ha pres una energia greu, dramàtica que no tenia i fins tècnicament les teles han guanyat en força i originalitat. «La vall», «Sant Domènec» i «Boviles», adquirint per l'Ateneu Castellonenc amb destinació al Museu Municipal de Barcelona; «Flors i caixes de taronja», «Borriol», «Masades de moró», «Camí asfaltat» i el paisatge del Mestrat, tenen una mena d'ínfima tensió que els comunica un punt de patètic particularment atractiu.»

Exposició Mulet

En «Bellas Artes» hi ha una manifestació intantíssima.

Son uns quadres en els que predomina el vert en tota la seua gamma, especialment la més delicada, la més tendrà, la més fresca. I uns tocs de grossella, de carmí...

Els quadres de Mulet son de lo més simpàtic. Però, ademés de totes aquestes condicions, que semblen un poc frèvoles, hi ha la condició de que estan pintats magistralment. No és el viciós d'un color que s'ubriaga fent-lo canviar sobre el llenç en jocs caleidoscòpics. No. Allò que sembla, a l'ull del superficial no més una grata impressió. Però hi ha que vore el dibuix, la profunditat, la seguretat del seu traç.

Perquè abanda dels quadres d'un horta elegant i apetitosa hi ha—per exemple—aquella «Primavera» amb negre, gris i blanc, tendríssima. I aquells petits quadrets de París que aprenonen tots els detalls «però» també tot l'ambient dels racons parisencs, amb un èxit que té difícil parella.

El «Círculo de Bellas Artes» no podia tindre millor inauguració per a la seua desitjada etapa evolutiva.

Recital Castanyer

El dumenge, 9 del corrent, va llegir unes poesies originals Angelí Castanyer.

La sala plena de gent. Reblida, diríem, més a propòsit amb el lloc.

A l'estrat les personalitats de la Casa amb el President de la Casa. I molts poetes de la Casa.

Angelí Castanyer fon presentat per Thous Llo.

rèns que feu una curta i original fixació de les circumstàncies personals i literàries del presentat.

La lectura de versos va ser un èxit. Hi havia de tot. I per això agradà a tots. Uns aplaudiren els esclats específicament patriòtics. I altres trobaren en les rimes més noves d'aquest jove poeta estimables expressions i eixe simpàtic aguait de idees i d'imatges originals i lliures que fan esperar d'Angel Castanyer una propera revelació de la seua valor de bona llei.

Reunions

En Casa de Pere Sánchez i en la de Genar Lahuerta s'han reunit la passada quinzena uns quants amics d'aquests dos pintors amb l'excusa de la seua propera marxa a Madrid on van a celebrar una exposició conjunta.

Aquesta exposició que com diem es celebrara, es a dir, serà molt celebrada—ho presentim—tindrà ademés d'alguna obra coneguda, un bon número de llenços nous on la respectiva expressió pictòrica guanya noves posicions en el camí de depuració cap a la que van, per distints camins, però de modo segur Sánchez i Lahuerta.

A aquests tés, que resultaren d'un caient exquisit i desusat en el món artístic de nostra Ciutat, eren invitats, entre altres que no recordem, els artistes Mulet, Ferrando, Beltràn, Thous Llorèns, Max Aub, Almela Vives, Pizcueta, Madame Aub, senyora de Max Aub, donya Carme Vilanova, Mlle. Yvone i la gran figura de la actualitat: Ruza Mestrovic.

Manuale valencians

La Diputació de València ha aprovat les següents Bases per al Concurs de Manuale Valencians que obri el Centre de Cultura Valenciana:

I. Amb el títol de «Manuale Valencians» es crea una Biblioteca, baix els auspicis de l'Excelentíssima Diputació de València.

II. Amb la subvenció otorgada anualment per l'excelentíssima Diputació, el Centre de Cultura convocarà el concurs, senyalant la matèria sobre el qual ha de versar.

III. El primer Manual, o sia el corresponent a l'any 1930, tractarà de la «Història de la literatura valenciana» des dels seus temps més remots fins al segle XV, inclusiu.

IV. L'extensió d'aquest «Manual» no podrà baixar de 300 quartilles, escrites a màquina, contenint cadascuna de 20 a 25 línies, sense passar de 350.

V. El plaç de presentació acabarà el 30 de setembre de 1930, a les huit de la vesprada. Els originals es deuen presentar en la Secretaria del Centre de Cultura.

VI. Amb la subvenció de 2.000 pessetes concedida per l'excelentíssima Diputació provincial, s'imprimirà, baix la direcció del Centre, el Manual que resulte premiat, fent-se una tirada de 500 exemplars, dels quals s'en reservarà 100 la Corporació provincial, el Centre de Cultura 50 i els restants es lliuraran al seu autor.

VII. El Centre de Cultura, abans del 30 de juny de cada any, proposarà a l'excelentíssima Diputació per a la seua aprovació, el Jurat que haja de juticar els treballs presentats.

VIII. El fallo es dictarà improrrogablement abans del 15 de novembre.

IX. La propietat literària dels Manuale premiats, serà dels seus respectius autors.

Fins aci les Bases que hem reproduït per a co-neiximent del nostres llegidors.

Ens sembla un encert la idea dels Manuale, com ja ho diguerem oportunament. No hem de fer cap objecció a la matèria elegida per al primer concurs. Però si que hem de remarcar el silenci que es serva en les Bases respecte a la llengua en que ha d'estar escrit i coneguent tota la labor del Centre de Cultura no ens cap ningun dubte que aquest silenci és significatiu. Es vol que estiguen escrits en castellà? Es que el Centre de Cultura Valenciana no s'ha convençut encara que si eixa cultura no està escrita en la nostra llengua no serà valenciana?

BIBLIOGRAFIA

Contes per a infants

Ha començat a repartir-se als subscriptors els «Contes per a infants», portats de l'anglès a la nostra llengua per Joaquim Reig. Es aquest el volum que tanca la primera sèrie de la col·lecció «L'estel». En ell es reunixen algunes narracions destinades a cultivar l'esperit dels infants anglesos, en un poble a on l'educació dels nens constituïx una de les principals preocupacions. Joaquim Reig—com es vorà per l'article que publiquem en altra banda—no ha volgut fer sols una labor literària, d'incorporació a la nostra llengua d'aquells contes de la imaginació nòrdica, sino que ha treballat amb la mirada fixa en altres finalitats.

Si els infants valencians han d'aprendre la nostra llengua d'una manera intel·ligent, s'ha de procurar posar-los al seu abast lectures agradables, que estimulen els seus millors sentiments. Els «Contes per a infants» que acaba de publicar «L'estel», per el seu interès, poden realitzar aquella doble funció: la d'ensenyar el valencià als infants i la de distraure'ls.

La poesia valenciana en 1930

El pròxim volum de «L'estel», amb el qual s'inaugurarà la segona sèrie d'aquesta col·lecció, es titula «La Poesia Valenciana en 1930».

«La poesia valenciana en 1930» no serà una visió panoràmica del nostre camp poètic, ni un estudi les principals característiques d'aquesta activitat. Tindrà un caràcter antològic i contindrà varies composicions dels actuals poetes valencians d'alguna significació, una nota biogràfica dels seus autors i unes paraules d'aquests aprop de les seues idees sobre poesia.

En l'homenatge a Mistral

«L'estel» té en preparació altre llibre verdaderament interessant i que senyalarà la contribució de València a les festes d'homenatge a Mistral que per tot arreu es preparen per a commemorar el centenari del seu naixement.

L'autor d'aquest llibre és don Teodor Llorente, el qual ha reunit autografs de Mistral, la correspondència creuada entre son pare i el poeta provençal, fotografies, descripcions de visites i altres documents que aclarixen les relacions mantingudes entre els felibres i els escriptors valencians.

Matalaps

Ciril Amorós, 8

SENEN PONS

SASTRE

PLAÇA
MOLÍ DE LA ROBELLA, 3

RELLONGERIA

DE

Vda. de JOAN LLORENS

S. VICENT, 96

RRELLONGES DE TOTES CLASSES

COMPOSTURES GARANTIDES

ZENITH

EL SUPER-RELLONGE

Tintorería Soto

NOM I MARCA REGISTRATS

Grans Tallers per a la neteja en sec i el tenyit de robes usades

SUCURSALS

EN VALENCIA I CASTELLÓ

DESPATX CENTRAL:

AVINGUDA DEL PORT, 47

TALLERS:

Institut Candela, J. S. (Junt a l'Avinguda del Port.)

